

Pronoms personaus complement conjunts :

Ací dus exemples entà illustrar un medish torn de lenga dab pronoms personaus complement :

Qu'aví mau d'esquia e en marchant que se m'ei passat.

Davant ger qu'avoï mau d'esquia. Que prenoi dus cachets e que se'm passè de tira.

Lo pronom *me* qu'amuisha l'implicacion de la persona.

Advèrbi : bissè...

- *Saps, mair que vau mei estar de noças que d'enterraments...*
- *Oc bissè !*

- *La setmana qui vien que deu har hèra de hred.*
- *Non pas bissè...*

- *I serà aqueth mot en lo Palay ?*
- *Oc bissè...*

- *Que'u cau díser au pairan qu'ei hèra car aqueth terrenh !*
- *Que l'i ac èi dit. Bissè que m'ajudarà drin entà'u crompar !*

Aqueth **bissè** non s'emplega pas guaire mei. Segon lo contèxte que pòt voler díser *segur, totun, pas totun, qu'espèri...* Suu Palay que'u trobam a *be-say, be-sèi* e *be-sè*. Qu'ei la contraccion de *be* l'enonciatiu d'insisténcia e de *sèi* (vèrbe saber, 1^{era} persona deu singular, present de l' indicatiu)

Arrepoèr : punicion

Que l'està plan l'esquira au gat

Quan se la merita.

Que's ditz entà quauqu'un qui a hèit ua peguessa e qui n'a las tornas.

Lo Joan que s'a crompat ua petita motò e que'n va a huec capvath de las carrèras deu vilatge. Mes a trucas de har de l'aso que s'ei hicat en lo varat ! En lo véder, tot confús possar lo son utís beròi macat, lo monde que disen entà's trufar : Que l'està plan...

Que l'està plan : que'u va plan. Qu'ei de segur ironic. Las vacas, las oelhas qu'an esquiras mes un gat n'ei pas briga content d'estar esquirat: dab aqueth ornament qui tinda a contunhar, eth, tant discret e malin, non pòt pas gahar nada soritz !

Com arriba sovent en los arrepoërs e los dísers, l'animau que representa la persona qui, ací, e va estar punida.

Avisatz-ve, ací n'ei pas l'auxiliar *estar*, « être » qui balha au present de l'indicatiu : *soi, ès, ei, èm, ètz, son*. Qu'avem aqueth vèrbe *estar* qui a donc ua auta significacion e qui's conjuga au present de l'indicatiu : *estau, estàs, està, estam, estatz, estàn*.

Qu'ac explicaram en ua auta fica.

Medecina populara : lo cindre*

La mia granmail, Maria de Lalana que soenhava deu cindre. Qu'èra petitòta e la praua, qu'èra au casau qui portava, com podè, lo malaud. Que seguiva las bulèras** qui èran de segur en crotz. Que hasè pregàrias en har nods a ua còrda puish, un còp fenit, que hasèn bruslar un perrec... o lhèu la còrda ?(MB)

* « zona » **« allées »

Mei que mei, monde qui an avut lo **cindre** e qui an guarit que suenhan los malauts en los portar. Ací la goaridora que disè tanben pregàrias e qu'avè un rituau : botar la còrda (o lhèu un perrec ?) au huec. Qu'èi entenut a díser que n'i a qui enterravan la còrda.